



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 613/2012-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., Advokátska kancelária F., s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 CoE 106/2011 z 31. mája 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2 Er 631/2007 zo 7. júna 2011, postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 13 CoE 151/2012 z 28. júna 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14 Er 240/2006 z 22. marca 2012, postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 14 CoE 97/2012 z 29. júna 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14 Er 470/2008 z 29. marca 2012 a postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 CoE 27/2012 z 28. júna 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 13 Er 84/2007 z 21. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 12727/2012, Rvp 12731/2012, Rvp 12732/2012 a sp. zn. Rvp 12735/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 12727/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 10. septembra 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 CoE 106/2011 z 31. mája 2012 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 Er 631/2007 zo 7. júna 2011, postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 13 CoE 151/2012 z 28. júna 2012 v spojení s postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 14 Er 240/2006 z 22. marca 2012, postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 14 CoE 97/2012 z 29. júna 2012 v spojení s postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 14 Er 470/2008 z 29. marca 2012 a postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 2 CoE 27/2012 z 28. júna 2012 v spojení s postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 13 Er 84/2007 z 21. novembra 2011.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Sťažovateľka poskytla na základe zmluvy o úvere uzavretej s dlžníkmi úver, ktorý boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverovej zmluve. Keďže dlžníci dobrovoľne nezaplatili svoj dlh, tento sa stal splatným a v nadväznosti na podmienky dojednaní v zmluve o úvere obsahujúcej aj rozhodcovskú doložku bolo sťažovateľkou začaté rozhodcovské konanie pred ňou zvoleným rozhodcovským súdom. Rozhodcovské rozsudky súdu sa stali exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor na základe poverenia udeleného okresným súdom začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu. V priebehu exekučného konania okresný súd svojimi uzneseniami sp. zn. 2 Er 631/2007 zo 7. júna 2011, sp. zn. 14 Er 240/2006 z 22. marca 2012, sp. zn. 14 Er 470/2008 z 29. marca 2012 a sp. zn. 13 Er 84/2007 z 21. novembra 2011 exekúciu zastavil. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky svojimi rozhodnutiami sp. zn. 8 CoE 106/2011 z 31. mája 2012, sp. zn. 13 CoE 151/2012 z 28. júna 2012, sp. zn. 14 CoE 97/2012 z 29. júna 2012 a sp. zn. 2 CoE 27/2012 z 28. júna 2012 potvrdil okresným súdom vydané prvostupňové rozhodnutia ako vecne správne.

3. Sťažovateľka vo svojich sťažnostiach napadla právne závery okresného súdu a krajského súdu a vytkla im ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávnych ustanovení príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na predmetné právne veci.

3.1 Podľa sťažovateľky okresný súd porušil jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že v napadnutých rozhodnutiach rozhodol nad rámec zverenej právomoci, svojím postupom jej ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom, nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal náležité dokazovanie a svoje rozhodnutia formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácie práva. Sťažovateľka predovšetkým namieta, že všeobecný súd, ktorý koná ako súd exekučný, nie je oprávnený vykonávať úkony smerujúce k opätovnému komplexnému rozhodovaniu o veci (revízny postup), a ak právny poriadok upravuje nástroje právnej kontroly

a zodpovednostné mechanizmy ochrany práv subjektov, nemôže ich nahrádzať vlastnou činnosťou. Poukázala predovšetkým na právoplatnosť rozhodcovských rozsudkov. Podľa tvrdení sťažovateľky tým, že exekučný súd konal nad rámec zverenej právomoci, porušil princíp legality a zásadu začatia konania na návrh, rovnosť účastníkov konania i právo na spravodlivý súdny proces, čím došlo k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 14 dohovoru, ako aj čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

3.2 Krajský súd podľa tvrdení sťažovateľky v bode 1 označené práva porušil predovšetkým tým, že nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie a svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktorých existencia nebola dokázaná, pričom svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácií práva.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu, zruší napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie, prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov konania.

5. Podaniami doručenými ústavnému súdu 15. novembra 2012 sťažovateľka doplnila sťažnosť o argumentáciu, že všeobecné súdy v napadnutých konaniach porušili jej základné práva označené v pôvodných sťažnostiach aj tým, že jej odňali možnosť konať pred súdom v dôsledku zastavenia exekučného konania, ktoré zákon o rozhodcovskom konaní neumožňuje.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutým uznesením okresného súdu

8. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľka môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným

štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutia okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti nim bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľka aj využila), a preto sťažnosti v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako v iných obdobných sťažnostiach sťažovateľky doručených ústavnému súdu (napr. rozhodnutím sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012).

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom a napadnutým uznesením krajského súdu

10. Zo sťažnosti vyplýva, že napadnutým rozhodnutím (pozri I. časť odôvodnenia tohto rozhodnutia, pozn.) krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení.

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti zistil, že argumenty (námietky) sťažovateľky týkajúce sa najmä právomocí všeobecných súdov, spôsobilosti exekučných titulov, posúdenia zmlúv o úvere, ich obsahu a náležitostí ako zmlúv „v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch“ a iné sú v podstate totožné s jej argumentmi, ktoré použila

v stovkách sťažností, o ktorých už ústavný súd v minulosti rozhodol tak, že ich vo vzťahu k odvolacím súdom odmietol ako zjavne neopodstatnené (napr. sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473/2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 379/2011 zo 7. septembra 2011, sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012 a sp. zn. III. ÚS 416/2012 z 12. septembra 2012), ako aj ďalších rozhodnutiach týkajúcich sa obdobných sťažností sťažovateľky z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, pri akceptovaní právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov o zastavení exekúcie.

Ústavný súd preto sťažnosti sťažovateľky bez podrobnejšej argumentácie odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd ďalej konštatuje, že je zarážajúce, že sťažovateľka, ktorá je právne zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nerešpektuje zákon o ústavnom súde, a napriek viacerým upozorneniam (napr. I. ÚS 283/2012, III. ÚS 328/2012, III. ÚS 329/2012 a iné) naďalej predkladá také sťažnosti, ktoré neobsahujú náležitosti ustanovené citovaným zákonom. V posudzovanom prípade síce sťažovateľka v petite sťažností označila rozhodnutia krajského súdu, ktorými malo dôjsť k porušeniu jej označených práv, a zároveň na úvodnej strane svojich sťažností uvádza ako prílohy „dokumenty podľa textu“, no napriek tomu ústavnému súde (okrem splnomocnenia) žiadne písomné podklady nedoručila, v sťažnostiach dokonca ani neidentifikovala osobu dlžníka. Keďže nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti, sťažnosti sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

12. Vzhľadom na odmietnutie sťažností ako celku ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomu rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2012